

– програма «Оберіг» в розділі «Емоційно-соціальний розвиток»;

– програма «Дитина» у розділі «Дитина у дошкільці»;

– програма «Соняшник» у розділі «Розвиток і виховання душі та серця» у підрозділі «Соціальне виховання»;

– програма «Дитина в дошкільні роки» питання соціалізації прописані у розділах «Гендерна соціалізація» та «Соціалізація».

Висновки: отже, формування в дошкільника соціальної компетентності – найактуальніше завдання сьогодення. Українці важливо гармонізувати процес входження кожної дитини в новий колектив однолітків, формувати почуття солідарності, згуртованості, відданості. Саме в дошкільному закладі дитина вперше починає відчувати себе членом соціальної групи і навчатися зберігати при цьому свою індивідуальність. Не випадково дошкільний заклад вважають *першим інститутом соціалізації, соціального виховання* малюка.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти. – К., 2012. – 30 с.
2. Выготский Л. С. Собрание сочинений. Т.4. – М.: Педагогика, 1984.
3. Гвишиани Д. М., Лапина Н. И. Краткий словарь по социологии. – М.: Политиздат, 1988.
4. Кононко О. Л. Виховуємо соціально компетентного дошкільника. – К.: Світлич, 2009. – 201 с.
5. Петровский А. В., Ярошевский М. Г. Краткий психологический словарь. – М., 1985.

References

1. Bazoviy komponent doshkil'noi' osvity. – K., 2012. – 30 s.
2. Vygot'skij L. S. Sbranie sochinenij. T.4. – M.: Pedagogika, 1984.
3. Gvishiani D. M., Lapina N. I. Kratkij slovar' po sociologii. – M.: Politizdat, 1988.
4. Kononko O. L. Vyhovujemo social'no kompetentno doshkil'nyka. – K.: Svitych, 2009. – 201 s.
5. Petrovskij A. V., Jaroshevskij M. G. Kratkij psihologicheskij slovar'. – M., 1985.

Tarabasova L. G., associate Professor of the Department of correctional pedagogy, Dnipropetrovsk regional Institute of postgraduate pedagogical education (Ukraine, Dnipropetrovsk), kaf-kor-ped@yandex.ua

Socialization child in the preschool education

We study the theoretical and methodological principles of socialization of the child of preschool age. The human being is formed and develops as a result of various factors, objective and subjective, natural and social. Child serves as the subject of formation of self, that of becoming themselves as social beings as a result of interference of her environment and education system. Among socialized child. On the one hand the individual learns social experience, values, norms, attitudes, characteristic of society, society or social group to which he belongs, on the other – actively included in the system of social relations, thanks to which acquires social experience. An important educational factor is the closest social environment, where a child's life and work, that environment in the narrow sense of the word – family, kindergarten, friends, adults with whom the child communicates directly.

The formation of Ukraine as an independent state requires an independent critical thinking and problem solving achieved that hinder the development of the educational sector. Among these problems special place is no integrated system of education, physical, moral and spiritual development and socialization of children and youth.

Keywords: socialization, social situation of development, social environment, social competence, competence.

Tarabasova L. G., доцент кафедри корекційної педагогіки, Дніпропетровський обласний інститут післядипломного педагогічного образования (Україна, Дніпропетровськ), kaf-kor-ped@yandex.ua

Социализация личности ребенка в контексте дошкольного образования

Исследуются теоретико-методологические основы социализации личности ребенка дошкольного возраста. Личность человека формируется и развивается в результате воздействия различных факторов, объективных

и субъективных, природных и общественных. Ребенок выступает как субъект формирования собственной личности, то есть становление себя, как социального существа в результате взаимодействия на нее окружающей среды и системы воспитания. В среде ребенок социализируется. С одной стороны индивид усваивает социальный опыт, ценности, нормы, установки, свойственные социуму, обществу и социальным группам к которым он принадлежит, а с другой – активно включается в систему социальных связей, благодаря которым и приобретает социальный опыт. Важным воспитательным фактором является ближайшее социальное окружение, в котором проходит жизнь и деятельность ребенка, т.е. среда в узком смысле этого слова – семья, детский сад, товарищи, взрослые люди, с которыми непосредственно общается ребенок.

Становление Украины как самостоятельного независимого государства требует критического осмысления достигнутого и решения проблем, сдерживающих развитие образования. Среди этих проблем особое место занимает отсутствие целостной системы воспитания, физического, нравственного и духовного развития, социализации детей и молодежи.

Ключевые слова: социализация, социальная ситуация развития, социальная среда, социальная компетентность, компетенции.

* * *

УДК 1: [316.7:316.324.8]

Нікітенко В. О., кандидат філософських наук, доцент кафедри іноземних мов, Запорізька державна інженерна академія (Україна, Запоріжжя), vitalina2006@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ГЕОЦІННОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Стаття присвячена пошуку методологічних основ та наукових підходів до дослідження геокультурних цінностей та власне геокультури на етапі сьогодення; здійснено теоретичний аналіз і запропоновано досвід практичної реалізації вивчення вищезазначених культурних феноменів.

Ключові слова: геоцінності, геокультурні дослідження, загальнофілософські принципи, методологічна основа, антропологічна рефлексія, ціннісний світ, українська мова як іноземна.

Філософія і наука вступили в новий постнеокласичний етап розвитку. У центрі уваги опинилися такі фундаментальні закономірності процесів у саморозвиваючих системах, як стохастичність, невизначеність, біфуркації. Побудова імітаційних моделей еволюції складних систем зажадала визнання принципів теоретичної варіабельності, пробабілізмов, неприводимих алгоритмів, багатокритеріальної оптимізації і таке ін. Систематизація, класифікація і глокалізація геоцінностей – одна із таких проблем. Однак сучасна соціальна філософія сприймає їх непросто і насторожено. Багатовимірність досліджуваного явища зумовлює міждисциплінарний характер дослідження, яке базується на різних загальнофілософських, загальнонаукових та спеціальних методах, які взаємодіють, взаємодоповнюються та визначають один одного, що дозволило забезпечити обґрунтованість і достовірність наукових результатів.

Ступінь наукової розробки проблеми геокультури, що формує нові цінності, у розвитку соціальних систем є малодослідженим. Тому вихідними одиницями аналізу мають стати праці М. Бердяєва, С. Булгакова, В. Соловйова, В. Розанова, Е. Фромма, В. Франка, Ю. Хабермаса та П. Юркевича. Своєрідний аксіологічний драматизм характеризує філософські роздуми М. Вебера і А. Швейцера, О. Шпенглера і М. Гадамера, Х. Ортега-і-Гассета і К. Ясперса, З. Фрейда і К.-Г. Юнга, Ж.-П. Сартра і А. Камю, Й. Хайзінґи і А. Тойнбі. Становлення досліджень культури у XIX–XX століття (Е. Тайлор, Ф. Ратцель, Л. Фробеніус, Б. Маліновський, Ф. Боас, А. Л. Крюбер і К. Клакхон). Засновниками класичної геокультурної школи є праці Ф. Рацеля, Р. Челлена, А. Мехена,

Х. Макіндера, Н. Спайкмена, в роботах яких центральне місце відводилось географічному розташуванню елемента міжнародної політики. Засновником цивілізаційного підходу в геокультурних дослідженнях є М. Я. Данілевський. Проблеми цивілізації також досліджували К. Леонтєв, О. Шпенглер, П. Савицький, Л. Гумільов, А. Тойнбі. Військово-стратегічні теорії геокультурних і геополітичних досліджень розробляли К. Клаузевіц, М. Медем, Г. Жоміні. На законах географічного детермінізму вибудовували свої теорії Ж. Боден, Ш. Л. Монтеске, І. Гердер, О. Гумбольдт. Спроби географічного синтезу людської історії містяться в роботах відомого російського дослідника І. Мечникова. Вивчення взаємостосунків землі і людини знаходимо в працях Реклю, Відаль де ля Бланш, Ж. Брюн, А. Деманжон. Ідеї А. Мехена стосовно концепції атлантизму продовжували розвивати Н. Спайкмен, У. Ліппман, Дж. Кіффер, Р. Клайн, Д. Мейнінг, С. Коен, Р. Страус-Хюпе та ін. Ідеї становлення геокультурної та геополітичної парадигми світового розвитку належать перу І. Валлерстайна, З. Бжезинського, Ф. Фукуяма, С. Гантінгтона. Серед російських дослідників геокультури слід зазначити М. Ільїна, Д. Замятіна, В. Колосова, Р. Туровського, М. Мироненка, Б. Межуєва, А. Панаріна, Б. Парохонського. Наприкінці ХХ століття з'явилися перші роботи із проблем української геокультури і геополітики, серед яких праці Ф. Рудича, В. Кременя, В. Ткаченка, М. Михальченка, В. Врублевського, В. Воронкової, В. Хорошковського, В. Дергачова, Д. Табачника, І. Кураса, А. Кудряченка, В. Мадіссона, Б. Пархонського, Ф. Рудича, О. Шаблія, М. Шульги та ін. З'являються підручники і монографії українських авторів, серед яких М. Култаєва, В. Храмов, В. Мадіссон, В. Шахов, О. Білорус, О. Василевський, М. Гончар, А. Гальчинський, Д. Лук'яненко, М. Гончаренко та ін.

Мета дослідження – проаналізувати методологічні підходи та наукові основи дослідження геокультурних цінностей.

Задачі дослідження:

– виявити загальнофілософські принципи та методи дослідження геокультурних цінностей як складного антропологічного феномена;

– обґрунтувати інформаціологічний підхід до аналізу геокультурних цінностей, суть якого полягає у визначенні закономірностей розвитку наукового пізнання;

– розкрити ціннісний аспект процесів глобалізації і дефрагментації планетарної спільноти, що відбувається завдяки висвітленню проблем саморозгортання планетарної культури.

Методологічною основою геціннісних і геокультурних досліджень є загальнофілософські принципи об'єктивності й історизму, всезагального зв'язку та розвитку, історичного і логічного, діалектичний, аксіологічний та герменевтичний методи і системний підхід, що ґрунтується на універсальних законах розвитку природи і суспільства. З огляду на те, що соціальний організм планети – це об'єкт функціонального походження, то позитивну роль у якості інструменту когнітивного аналізу відіграють сучасні методологічні основи дослідження організації систем, що базуються на принципі цілісності, співвідношенні системності й організованості і розглядають функціональність як основну властивість організації.

Крім того, важливої ролі відіграє акцент на пошуки засад антропологічної рефлексії осмислення нових

тенденцій інтеграції–дезінтеграції. Одним із наукових принципів і методологічних підходів є принцип холізму, що орієнтує дослідження на багатоаспектний аналіз антропологічних явищ. Важливим методологічним прийомом дослідження є також аналіз інтеграції і дезінтеграції загальнолюдських цінностей матеріального та духовного походження на регіональні і національні.

У зв'язку з цим представляється ефективним задіяти метод моделювання, при якому «базова модель» проєктується на конкретний – планетарний, регіональний і національний рівні. Оскільки в сучасному гуманітарному знанні панує методологічний плюралізм, то традиційні філософські методи (діалектичний, феноменологічний, герменевтичний, аксіологічний, культурологічний, синергетичний) у цих умовах найбільш плідно діють на основі принципу композиції (взаємодоповнення). Культура є поняттям складним і тому, задля її ретельного дослідження необхідно застосувати якомога більше наукових підходів, оскільки у такому випадку ми зможемо відтворити найбільше і найглибше різні атрибутивні риси предмету дослідження.

За допомогою загальнологічних методів наукового пошуку – аналізу, синтезу, абстрагування, узагальнення, індукції, дедукції, моделювання – доцільно визначити спільні риси окремих концептуальних моделей політичної комунікації та основні механізми практичної реалізації комунікації на рівні свідомості її учасників. Застосування історичного методу має допомогти нам проаналізувати генезу геціннісностей і концепцій інтегративної комунікації на основі загальнолюдських цінностей у поєднанні з критичним логічним аналізом протистояння локалізованих спільнот у регіональному вимірі. Біхевіористський метод має забезпечити можливість розглянути поведінку суб'єктів політичної комунікації, зокрема, проаналізувати показники й чинники електоральної поведінки індивідів і груп, явище політичного відчуження, абсентеїзму тощо. Творче поєднання системної, структурно–функціональної та синергетичної методології дозволило увияти політичну комунікацію як цілісну динамічну систему, проаналізувати її структуру та функції, нарешті, ризики і структурні суперечності, що накопичуються і спонтанно вирішуються на перехідному етапі становлення планетарного соціального організму. Аксіологічний метод дозволяє розкрити цінності та ідеали держав, регіональних і етнопонаціональних спільнот, що локалізуються і мають дезінтеграційний характер, які покладено в основу сучасної політичної комунікації. У дослідженні політичної комунікації держав і їх блоків слід застосувати метод моделювання в рамках теорії ігор, який дозволить проаналізувати стратегії учасників взаємодії і виявити їх найоптимальніші варіанти, а також підібрати ефективні політичні технології для впливу на суспільну свідомість громадян.

У дослідженні геціннісностей і геокультури має бути використано інформаціологічний підхід, суть якого полягає у визначенні закономірностей розвитку наукового пізнання, що зумовлено необхідністю більш глибокого та точного відображення інформаційних зв'язків і відносин складних систем, що розвішаються й самоорганізуються, насамперед, соціальних систем, що інтегруються на основі становлення онтологічної, організаційної, інформаційної і аксіологічної єдності. Поєднання можливостей порівняльного аналізу, комунікативно–

дискурсивного підходу з низкою методів емпіричних досліджень є основою для пояснень відносин різних рівнів і висновків щодо значної технологізації сучасної політичної комунікації у планетарному просторі.

Крім того, предмет даного дослідження гостро потребує використання методів і категоріального апарату географії. Про що свідчить приставка «гео» у наших одиниць аналізу – геоцінності, геокультура і геополітика. Зазначимо, що презентація географічних знань – новий напрямок у гуманітарних наукових дослідженнях, які є невід’ємними складовими сучасних культурних, політичних та антропологічних досліджень. Культурна географія – зовсім молода наука для нашої країни і досить часто вона натикається на неприйняття, нерозуміння, долаючи забобони, особливо зі сторони географів. Культурна географія має величезне значення як наукове, так і практичне, як нова гуманітарна наука та дисципліна, оскільки є одним провідних методів дослідження геокультурного поля, вивчаючи семантику геокультурного простору, геополітичного простору в контексті культури, проблему співвідношення культурних регіонів і місцевої свідомості, проблему культурного ландшафту та його складових. Також актуально зазначити, що тематика описання мандрів є дуже популярною і в сучасній геокультурі, і як науковий метод є чи найпопулярнішою.

Класична філософія, сучасна соціальна філософія і філософія культури віддзеркалюють процес ціннісного аспекту процесів глобалізації і дефрагментації планетарної спільноти завдяки висвітленню проблем саморозгортання планетарної культури. Усвідомлення ролі культури в житті людини і суспільства в цілому поставило під питання концепції, що абсолютизували роль економічного або політичного фактора. Більш того, став очевидним факт того, що самі по собі економіка і політика в певній мірі визначаються культурою. Одні й ті самі форми економічного і політичного життя функціонують по-різному в суспільствах із різним типом культури. Характером культури визначається механізм запозичення певним суспільством тих чи інших форм життєвої організації у інших суспільств. Найближчою до геоцінностей є філософія культури, тому приділимо їй більше уваги. По суті справи, філософія культури (сам термін з’явився лише на початку ХХ ст.) починається із досократиків, с вирізнення того, що «від природи», від того, що існує «завдяки встановленим нормам або закону». Геоцінності і геокультура – це лише один із елементів цього природного руху розумної живої речовини [1].

Філософська антропология та історія культури є продуктивним джерелом у цій науково-пошуковій роботі, оскільки «культура взагалі існує лише в історії, то філософія культури в багатьох пунктах співпадає із філософією історії і навіть часто ідентична із нею» [6]. Зазначений науковий підхід дослідження культури є своєрідним симбіозом історичної науки і культурологічної, в контексті якого досліджуються явище і процеси, що пов’язані з розвитком та взаємодією всіх аспектів людської діяльності, які мають безпосереднє відношення до культури. Предметом досліджень зазначеного наукового підходу є ціннісний світ історичних епох, індивідів та інших носіїв історичного процесу. Історична типологія культур – класифікація культур за типом, визначення їх місця в культурно-історичному процесі наводять й інші словники, наприклад, «Філософський словник соціальних

термінів» за редакцією В. П. Андрущенка [4]. У скарбниці світової наукової думки накопичено значний матеріал про геокультуру і геоцінності що стоять за геополітикою.

Місток між геокультурою і геополітикою перекидає явище «інтереси народу», що досліджувались В. В. Дубініним [2, с. 5–6]. Ключ до розуміння зв’язків, якими характеризується будь-яка система, у даному випадку – геоцінностей, лежить в основі того процесу розвитку, результатом якого вона є – формування геокультури і результатом цілеспрямованої геополітики. В свою чергу, зв’язки, взаємодії, що лежать в основі системи геоцінностей / геокультури, є основою й передумовою її подальшого розвитку. Геокультура як явище зародилося давно, але її буття не носило тотального характеру, оскільки її носієм були окремі, навіть видатні особистості, наприклад, філософи або воєначальники такі як, наприклад, Олександр Македонський, Наполеон та ін. І тільки на початку ХХІ століття процес їх формування набрав критичної потужності і почав проявлятися поряд зі становленням онтологічної, організаційної і інформаційної єдності світової спільноти. Геоцінності – це лише один із елементів цього природного руху розумної живої речовини.

Посилення прояву явища спостерігається по шкалі часу завдяки значному зростанню просторового континууму протягом тривалого часу, а з наростанням нині глобалізаційних тенденцій слід очікувати агресивного прояву її організаційних властивостей у формі інтеграційно-деінтеграційних процесів і негативних психологічних наслідків серед локалізованих суб’єктів культурно-історичного процесу, що не готові морально сприймати становлення всесвітнього громадянського суспільства, чіпляються за власні етнонаціональні цінності, наприклад, шариат, не розуміють головних тенденцій саморозгортання планетарної спільноти – оволодіння інтелектуальною енергією, формування космополітичної свідомості і адекватного їй світогляду, створення інтелектуальної цивілізації і, на кінець, вихід людства за межі планетарного буття.

При оцінці і виборі принципів дослідження слід зазначити, що вони є найзагальнішими і універсальними інструментами будь-якого дослідження. Тож, у даному випадку ми будемо орієнтованими на традиційні принципи філософського дослідження. Найбільш поширеними серед яких є: синергетичний, діалектичний, системний принципи або підходи. Кожен з них має свої переваги над іншими і, одночасно, кожен з них є не замінним у своєму діапазоні вивчення властивостей геоцінностей і геокультури взагалі.

Специфікою гносеологічного аналізу породження геоцінностей і геокультури є те, що він має бути виконаний за допомогою ірраціональних засобів, оскільки породження геоцінностей взагалі є прихований від очей дослідника процес – його неможливо змоделювати, знайти аналоги в макросвіті або навести інші приклади. За таких умов у дослідженні породження геоцінностей треба використати можливості апарату синергетики, яка з часом дістає усе більшого поширення та авторитету у вирішенні проблем вивчення алгоритмів саморозгортання соціальних явищ [3]. Ця теза обумовлена тим, що основне навантаження при проведенні гносеологічного аналізу даного соціального явища припадає на поняття «самоорганізація». «Самоорганізація – процес, в ході

якого створюється, відтворюється або удосконалюється організація складної динамічної системи. Процеси самоорганізації можуть мати місце тільки в системах, що відрізняються високим рівнем складності і великою кількістю елементів, зв'язки між якими мають не жорсткий, а імовірнісний характер» [5, с. 566].

Це означає, що процес утворення цінностей у структурі соціального організму планети є, судячи з ключових слів наведеного визначення, складним, і тією чи іншою мірою свідомим, навіть якщо й завжди можна говорити про наявність в ньому власне чіткої усвідомленості, але завжди треба говорити про неминучу присутність хоча б і в надслабких формах її проявів, які можна визначити як квазисвідомість; імовірнісним або випадковим, який можна визначити у математичних виразах, за А. Колмогоровим, як максимальну складність; спонтанним, тобто таким, що характеризується непередбачуваністю змін основних своїх параметрів. Іншими словами, самоорганізація соціального світу – це процес вільної гри інтелектуальних сил, що не підкоряються жорсткій детермінації ані з боку субстанціональної основи, ані з боку оточуючого середовища.

Системний підхід тут конче потрібен, оскільки цього вимагає, з одного боку, стан предметного поля дослідження, а з іншого – його мета – подати геоцінності як певну систему протистоячих сил, що розірвані на інтеграційні і дезінтеграційні процеси і локалізовані у географічному просторі планети. Це відносно новий науковий підхід, що дозволяє почати вивчення складних самоорганізуючих систем з нелінійними зворотними зв'язками (термодинаміка необоротних процесів, синергетика, теорія катастроф). До числа таких систем відносяться біосфера, ноосфера і сама людина.

Резюмуючи вищезазначене, слід зробити висновок, що предмет дослідження потребує використання досягнень усіх вищеперелічених підходів, оскільки тільки інтегроване знання про нього може з достатньо високою мірою вірогідності пояснити процес породження геоцінностей, функціонування геокультури і їх продукт – геополітику, а також сприяти науковому прогнозуванню подальшому розвитку світової спільноти у парадигмі спонтанних інтегративних–дезінтегративних процесів, що притаманні сучасним перетворенням структури планетарної спільноти. Аналіз наукових підходів до геоцінностей і геокультури довів, що вони мають різноманітні, ціннісні, психологічні, соціальні, політологічні характеристики, які проявляють ціннісно–смыслову матрицю планетарного життя у просторово–часовому вимірі і вона стає більш помітною і більш впливовою на життєустрій планетарного людства.

При оцінці і виборі принципів дослідження автор спирається на традиційні принципи філософського дослідження: синергетичний, діалектичний, системний принципи або підходи. Кожен з них має свої переваги над іншими і, одночасно, кожен з них є не замінним у своєму діапазоні вивчення властивостей геоцінностей і геокультури взагалі. **Системний підхід** є корисним, оскільки цього вимагає, з одного боку, стан предметного поля дослідження, а з іншого – подає геоцінності як певну систему протистоячих сил, що розірвані на інтеграційні і дезінтеграційні процеси і локалізовані у географічному просторі планети. Вибір методів дослідження обумовлений змістом конкретної ситуації, що аналізується. Багатомірність досліджуваного

явища зумовлює міждисциплінарний характер дослідження, яке базується на різних загальнофілософських, загальнонаукових та спеціальних методах, які взаємодіють, взаємодоповнюються та визначають один одного, що дозволило забезпечити обґрунтованість і достовірність наукових результатів. Автор детально обґрунтовує основні інструментальні засоби – категорії даного аналізу, – оскільки вони є достатньо маловживаними. Серед таких понять: геокультурний простір, культурна географія, географія груп, етнічна геокультура, економічна геокультура, геотопоніміка і геосемантика, геокультурні зв'язки, геокультура альтернатива, геокультурні спільноти, геокультурапериферія, геокультурний образ, геокультурний потенціал, геокультура різноманітність, геокультурний розвиток та ін.

Геоцінності – стрижень, остів будь–якої геокультури та будь–якого різноманіття її модифікацій – субгеокультур. Автор звертається до філософських, культурологічних, історичних, політологічних, соціологічних, психологічних, аксіологічних і ін. джерел, що застосовуються нами при викладанні української мови як іноземної для іноземних студентів.

Щодо актуальності технологій e–Learning в системі навчання іноземних громадян. Технології сучасності надають людству широкі можливості для пошуку нових, більш ефективних форм вирішення різних завдань. І навчання не є винятком. Підвищення доступності знань, прискорення процесу навчання, а головне – підвищення його ефективності і отримання швидкої віддачі при одночасному скороченні витрат – це актуальні потреби для більшості вищих навчальних закладів на сьогоднішній день. Для освітніх установ, які залучені до процесу навчання іноземних громадян, пошук нових і більш досконалих методів передачі знань є одним із провідних завдань системи e–Learning. Електронне навчання сьогодні є найбільш прогресивною формою отримання знань. Європейська комісія визначає e–Learning як «використання нових технологій мультимедіа та Інтернет для підвищення якості навчання за рахунок поліпшення доступу до ресурсів і сервісів, а також віддаленого обміну знаннями та спільної роботи».

До переваг навчання іноземних громадян із застосуванням технологій системи e–Learning слід віднести наступне: свобода доступу – студент має можливість доступу через мережу Internet до електронних курсів, підручників, завдань із будь–якого місця де є вихід в глобальну інформаційну мережу; можливість навчання студента–іноземця за індивідуальним планом відповідно до власних можливостей і потреб (практика на батьківщині); можливість консультації із викладачем в процесі виконання завдання, особливо якщо на початковому етапі виникають труднощі перекладу; об'єктивна методика оцінки знань, отриманих в процесі навчання (технології системи e–Learning дозволяють виставляти чіткі критерії, за якими оцінюються знання, отримані в процесі навчання); гнучкість навчання (тривалість і послідовність вивчення теми, розділу тощо студент–іноземець обирає самостійно, адаптуючи таким чином процес навчання під свої можливості); можливості професійно–інтелектуального розвитку, як для студентів–іноземців, так і для викладачів, що залучені до роботи із ними (студенти і викладачі розвивають навички і знання відповідно до новітніх сучасних технологій); своєчасність

оновлення навчальних матеріалів, що представлені в електронних курсах; компетентність освіти, оскільки частіше всього електронні кузи створюються цілою командою фахівців; цільова економія витрат на навчально-методичне забезпечення, що є актуальною рисою системи e-Learning в умовах сьогодення.

Не слід забувати, що за умови застосування будь-яких технологій системи e-Learning з'являються додаткові можливості подачі матеріалу студентам, що безперечно дозволяє суттєво підвищити рівень підготовки іноземців. Не дивує той факт, що технології системи e-Learning завойовують все більшу популярність у процесі навчання іноземних громадян, оскільки є відмінним доповненням підвищення якості та ефективності традиційного навчання. Звичайно, в будь-якому явищі чи процесі можна віднайти як позитивні сторони так і негативні. В зазначеному контексті слід говорити про правові проблеми, що пов'язані із захистом інтелектуальної власності, та кадрові, що пов'язані із підготовкою викладачів, здатних розробляти і постійно оновлювати вищезазначені курси. Сьогодні вже стало очевидно, що система e-Learning не є тимчасовим захопленням і вирішення її проблем вимагає комплексного підходу, а саме: створення міжвузівських центрів підготовки викладачів, комплексна інформатизація вузів, формування пунктів із оцінки якості електронних курсів.

Інтегроване знання про явище геокультури сприяє: а) проясненню породження геоцінностей, функціонування геокультури та її продукту – геополітики, а також сприяння науковому прогнозуванню подальшому розвитку світової спільноти у парадигмі спонтанних інтегративних-дезінтегративних процесів, що притаманні сучасним перетворенням структури планетарної спільноти; б) має смислові, ціннісні, психологічні, соціальні, політологічні характеристики, що проявляють ціннісно-смислову матрицю планетарного життя у просторово-часовому вимірі; вона стає більш помітною і більш впливовою на життєустрій планетарного людства; в) прогнозує посилення його прояву по шкалі часу, а з наростанням глобалізаційних тенденцій – агресивного прояву його організаційних властивостей у формі соціальних конфліктів і негативних психологічних наслідків серед локалізованих суб'єктів культурно-історичного процесу.

Перспективи подальшого дослідження – аналіз геоцінностей при викладанні української мови як іноземної.

Список використаних джерел

1. Базалук О. А. Разумное вещество / Базалук О. А. – К.: Наукова думка, 2000. – 363 с.
2. Дубінін В. В. Інтереси народу як предмет соціально-філософського аналізу // Автореф. ... доктора філос. наук за спец. 090003 – соціальна філософія та філософія історії. – К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – 34 с.
3. Синергетическая парадигма. Многообразие поисков и подходов / Отв. ред. В. И. Аршинов, В. Г. Буданов, В. Э. Войцехович. – М.: Прогресс-Традиция, 2000. – 536 с.
4. Філософський словник соціальних термінів / В. П. Андрущенко [та ін.]; заг. ред. В. П. Андрущенко. – 3. вид., доп. – К.; Х.: Видавництво «Р.И.Ф.», 2005. – 672 с.
5. Філософський енциклопедический словарь / Под ред. С. С. Аверинцева, Э. А. Араб – Оглы, Л. Ф. Ильичева и др. – 2-е изд. – М.: Сов. энциклопедия, 1989. – 815 с.
6. Філософський енциклопедический словарь / [ред.-сост. Е. Ф. Губский и др.]. – М.: ИНФА, 1997. – 576 с.

References

1. Bazaluk O. A. Razumnoe veshhestvo / Bazaluk O. A. – K.: Naukova dumka, 2000. – 363 s.

2. Dubinin V. V. Interesy narodu jak predmet social'no-filosofskogo analizu // Avtoref. ... doktora filoz. nauk za spec. 090003 – social'na filosofija ta filosofija istorii'. – K.: NPU im. M. P. Dragomanova, 2011. – 34 s.

3. Sinergeticheskaja paradigma. Mnogoobrazie poiskov i podhodov / Отв. ред. В. И. Аршинов, В. Г. Буданов, В. Э. Войцехович. – М.: Прогресс-Традиция, 2000. – 536 s.

4. Filozofskij slovnyk social'nyh terminiv / V. P. Andrushhenko [ta in.]; zag. red. V. P. Andrushhenko. – 3. vyd., dop. – K.; H.: Vydavnytstvo «R. Y. F.», 2005. – 672 s.

5. Filozofskij jenciklopedicheskij slovar' / Pod red. S. S. Averinceva, Je. A. Arab – Ogly, L. F. Il'icheva i dr. – 2-е изд. – М.: Сов. jenciklopedija, 1989. – 815 s.

6. Filozofskij jenciklopedicheskij slovar' / [red.-sost. E. F. Gubskij i dr.]. – М.: ИНФА, 1997. – 576 s.

Nikitenko V. O., Candidate of Philosophical Sciences (PhD), Assistant Professor of Foreign Languages Department, Zaporizhzhya State Engineering Academy (Ukraine, Zaporizhzhya), vitalina2006@ukr.net

Geovalues forming in the teaching process of Ukrainian language as a foreign one

The article is devoted to methodological foundations and scientific approaches to the study of geo-cultural values and geoculture itself in modern conditions; The theoretical analysis and practical implementation experience of cultural phenomena study are offered.

Keywords: geo values, geo-cultural research, general philosophical principles, methodological basis, anthropological reflection, the world of value, Ukrainian language as a foreign.

Никитенко В. А., кандидат философских наук, доцент кафедры иностранных языков, Запорожская государственная инженерная академия (Украина, Запорожье), vitalina2006@ukr.net

Формирование геоценностей в процессе преподавания украинского языка как иностранного

Статья посвящена поиску методологических основ и научных подходов к исследованию геокультурных ценностей и геокультуры на современном этапе; осуществлен теоретический анализ и предложено опыт практической реализации изучения вышеуказанных культурных феноменов.

Ключевые слова: геоценности, геокультурные исследования, общифилософские принципы, методологическая основа, антропологическая рефлексия, ценностный мир, украинский язык как иностранный.

* * *

УДК 1(082.2)

Дашдамирова Ч. Ф.,
докторант, Бакинский государственный
университет (Азербайджан, Баку),
q.abbasova@mail.ru

Об элементарных основах жизнедеятельности

Важная особенность развивающихся объектов – их имманентное свойство. Любые системы выступают как определенное единство энергетического потенциала системы-субстрата и пространственных характеристик системы – структуры. В этом плане, в биологическом познании это положение конкретизировалось, представив дурхрумовность органических систем. В биологии выявляется вещественный уровень – скрученные аминокислотные цепочки, белки и информационный уровень нуклеотидов, состоящий как бы из атомов кодирования вероятных будущих состояний вещественного уровня, т.е. имеющий потенциальную природу. В данной статье предпринята попытка показать элементарные основы жизнедеятельности и выявить их диалектический характер.

Ключевые слова: жизнедеятельность, целостность, элементарность, клетка, биоорганизация, процесс, эволюция, материя, белки, структура.

(статья друкється мовою оригіналу)

Живое вещество есть природное тело или процесс в биосфере. Понятие природного тела и природного явления мало исследовано, представляет основное понятие естествознания. Вещи, тела, явления, состояния, образующиеся природными процессами,